

Analiza podataka o katastarskim parcelama upisanim u katastar nepokretnosti za reke u Republici Srbiji

MILIVOJE D. AVRAMOVIĆ, Republički geodetski zavod, Beograd
ORCID: 0009-0004-6443-3400

Originalni naučni rad
UDC: 528.44:556.53(497.11)
007:528.44(497.11)
347.235:528.44(497.11)
DOI: 10.5937/tehnika2404395A

U radu je prikazana analiza podataka o katastarskim parcelama (k.p.) upisanim u katastar nepokretnosti (KN) za reke u Republici Srbiji: Dunav, Sava, Tisa, Drina i Velika Morava. Analiza je vršena na osnovu javno dostupnih podataka na web sajtu Geosrbija i knweb javni pristup. Za navedene reke, po katastarskim opštinama (KO), izvršena je analiza postojećeg broja k.p. koje se nalaze u postojećem rečnom koritu, kao i analiza državne granice, granica jedinica lokalnih samouprava (JLS) i granica katastarskih opština zbog pomeranja rečnih korita.

Posebna pažnja posvećena je unificiranju upisa nosioca prava na k.p. upisanim u KN a nalaze se u postojećem rečnom koritu, kao i problemima koji se javljaju u postupku održavanja KN i dat je predlog za rešavanje tih problema.

Ključne reči: katastarska parcela, reke u Srbiji, katastar nepokretnosti, digitalni katastarski plan, digitalni ortofoto

1. UVOD

Republički geodetski zavod (RGZ) izradio je web sajt Geosrbija [1] na kome su javno dostupni geoprostorni podaci. Osnovni alfanumerički podaci katastra nepokretnosti, u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti [2], javno su dostupni na web sajtu knweb.

Uvidom u javno dostupni sadržaj web sajta Knweb javni pristup [3] i Geosrbija sa prikazanim digitalnim katastarskim planom (DKP) i digitalnim ortofotoom (DOF) Autor je primetio da na DKP-u postoji veliki broj k.p. koje se nalaze u rečnom koritu a koje, u okviru iste KO, nisu spojene u jednu ili odgovarajući broj k.p., kao i k.p. napuštenog rečnog korita. Zbog meandriranja reke, postoji veliki broj k.p. u rečnom koritu, koje su u KN upisane na pravna ili fizička lica, a ne kao javna svojina u skladu sa Zakonom o javnoj svojini [4].

Za pojedine delove reka prikazane na web sajtu Geosrbija u jednoj KO, bez prikazanog DOF-a, nije moguće odrediti gde protiče reka koja je na DKP-u prikazan sa nekoliko stotina k.p. (u jednom slučaju sa 1320 k.p.), jer se pravno stanje (na DKP-u i u bazi KN)

i faktičko stanje na terenu (na DOF-u), zbog meandriranja reke, ne slaže.

U periodu od datuma izvršenog državnog premera do datuma izrade DOF-a (za pojedine KO ovaj period je duži od 100 godina) u većem broju KO reka je meandrirala, u dosta slučajeva rečno korito je pomereno i po nekoliko stotina metara, tako da sada postoji napušteno rečno korito - k.p. koja je u KN upisana kao javna svojina i postojeće rečno korito koje se nalazi na k.p. koje su u KN upisane na pravna ili fizička lica ili kao državna svojina sa različitim korisnicima.

U najvećem broju slučajeva vlasnici ili korisnici k.p. koje se nalaze u rečnom koritu ne mogu iste da koriste. S druge strane napušteno rečno korito (u KN upisano kao javna svojina ili državna svojina) je često predmet uzurpacije.

Imajući u vidu odredbe čl. 3. Zakona o postupku upisa u katastar nepokretnosti i katastar infrastrukture [5], odnosno načelo pouzdanja, koje podrazumeva da su podaci upisani u KN istiniti i potpuni i da savesno lice ne može snositi štetne posledice zbog tog pouzdanja ovako stanje upisa reka u katastar nepokretnosti je neprihvatljivo.

U skladu sa čl. 11. Zakona o vodama [6] granice vodnog zemljišta određuje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine.

Adresa autora: Milivoje Avramović, Republički geodetski zavod, Beograd, Bulevar vojvode Mišića 39
e-mail: milivojeavramovic@gmail.com
Rad primljen: 29.02.2024.
Rad prihvaćen: 04.03.2024.

U skladu sa odredbama Zakona o vodama [6] prvobitni rok za određivanje granica vodnog zemljišta bio je 16.05.2015. godine, zatim je Zakonom iz 2016. godine rok produžen na 31.12.2017. godine i Zakonom iz 2018. godine rok je produžen na 31.12.2019. godine.

Cilj ovog rada je da se, kroz analizu pet najvećih reka u Srbiji, izvrši upoređenje pravnog i faktičkog stanja, odnosno stanja k.p. upisanih u KN sa stanjem na DOF-u, zatim da se odredi broj k.p. koje bi trebalo pripojiti reci kako bi se pravno stanje slagalo sa faktičkim stanjem, da se odredi ukupno smanjenje broja k.p. navedenih reka, zatim da se sagledaju specifične situacije u KN koje se odnose na reke i da se predlog za rešenje uočenih problema.

Smanjenjem broja k.p. smanjili bi se i troškovi RGZ-a za održavanje KN, kao i troškovi nosilaca prava korišćenja na k.p. koje pripadaju rekama. U ovom postupku rešavali bi se i imovinsko-pravni odnosi za parcele koje pripadaju reci, a nisu upisane kao javna svojina. Cilj ovog rada je „tehničke priorode“ i ne bavi pravnim rešavanjem ovog problema.

2. ANALIZA PODATAKA O K.P. UPISANIH U KN ZA REKE U REPUBLICI SRBIJI

U ovom poglavlju izvršena je analiza podataka o k.p. upisanih u KN za najveće reke u Republici Srbiji i to: Dunav, Sava, Tisa, Drina i Velika Morava. Analiza je vršena na osnovu javno dostupnih podataka na web sajtu Geosrbija i knweb. Digitalni ortofoto koji je korišćen za navedenu analizu urađen je na osnovu satelitskih snimaka izvršenih u periodu 2020-2021 godine.

Za navedene reke, po KO, izvršena je analiza postojećeg broja k.p. i delova k.p. koje se faktički nalaze u rečnom koritu, odnosno utvrđen je broj k.p. i delova k.p. reke koje treba spojiti u jednu ili odgovarajući broj k.p. reke.

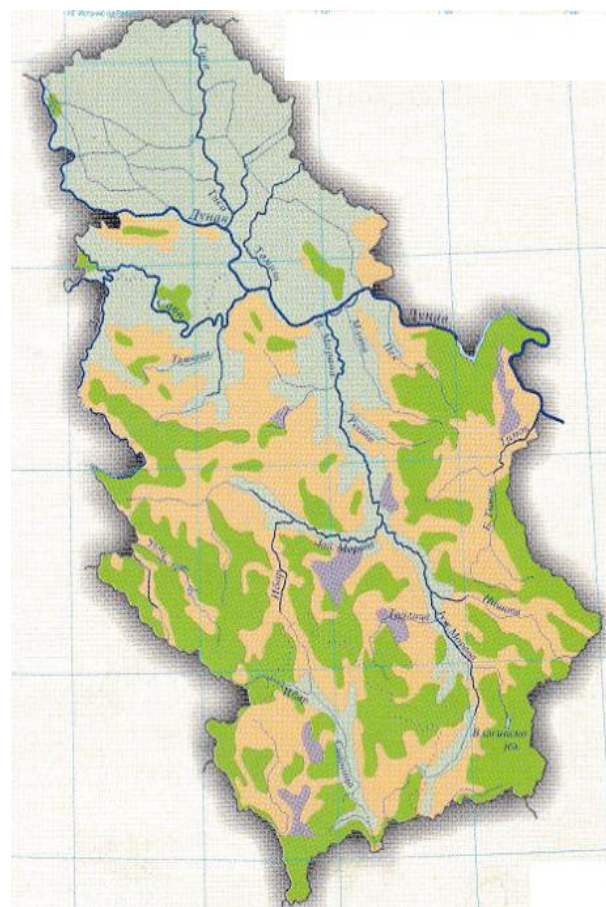
Na navedeni broj k.p. odnosno delova k.p. utiče i razmera katastarskih planova u okviru iste KO (građevinsko i vangrađevinsko područje) gde reka ima poseban broj k.p. u okviru svake razmere katastarskih planova.

Kroz jednu KO reka može biti prikazana sa minimum jednom k.p. odnosno sa više k.p. u zavisnosti da li reka više puta ulazi i izlazi u istu KO, odnosno razmeru katastarskih planova.

U analizi razmera katastarskih planova nije uzimana u obzir jer ista nije jasno prikazana na portalu Geosrbija. Faktor razmere nema značajnijeg uticaja na optimalan broj k.p. Procena Autora je da razmera katastarskih planova, za pet navedenih reka, utiče na povećanje potrebnog optimalnog broja k.p. za oko 40 do 50 k.p.

Određivanje broja celih k.p. delova k.p. i ukupnog broja k.p. postojećeg rečnog korita vršeno je na osnovu postojeće državne granice, granica jedinica lokalnih samouprava (JLS), KO i k.p.

Podaci o postojećem broju celih i delova k.p. reka prikazanih u tabelama 1 do 7 po KO treba uzeti sa izvesnom rezervom imajući u vidu da su isti određeni brojanjem k.p. sa web sajta Geosrbija. Autor se opredelio za ovakav način određivanja broja k.p. imajući u vidu da je veliki broj k.p. koje se nalaze u rečnom koritu upisan na fizička ili pravna lica, a ne kao javna svojina.

Slika 1 - Reke u Republici Srbiji

Izvor podataka: Geografski atlas, Zavod za udžbenike Beograd (2010-2019)

Slika 1 prikazuje najveće reke u Republici Srbiji.

Na broj napred navedenih k.p. utiče i period u kom je izvršeno aerofotogrametrijsko ili satelitsko snimanje delova Srbije za potrebe izrade DOF-a koji je prikazan na web sajtu Geosrbija, odnosno visina vodostaja reka u momentu snimanja.

2.1. Analiza katastarskih parcela Reke Dunav

Analiza k.p. Reke Dunav izvršena je po KO počev od KO Kolut (opština Sombor) do KO Bukovče (opština Negotin).

Tabela 1. Reka Dunav

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.
Sombor	Kolut	4	5	9
	Bezdan	0	0	0
	Bač. Monoštor	1	2	3
Apatin	Kupusina	5	6	11
	Apatin	5	12	17
	Sonta	2	11	13
Odžaci	Bogojevo	0	0	0
	Karavukovo	0	0	0
Bač	Vajska	6	1	7
	Bođani	0	1	1
	Plavna	1	3	4
	Bačko N. Selo	0	0	0
B. Palanka	Mladenovo	2	2	4
	Nova Palanka	0	1	1
	B. Palanka- Grad	1	3	4
	Neštin	7	20	27
	Bačka Palanka	0	0	0
	Čelarevo	0	0	0
B. Petrovac	Gložan	0	0	0
Beočin	Susek	0	13	13
	Banoštor	1	0	1
	Čerević	0	0	0
	Beočin	1	3	4
	Rakovac	0	1	1
Novi Sad	Begeč	0	0	0
	Futog	0	2	2
	Veternik	0	2	2
	Novi Sad II	0	0	0
	Novi Sad I	0	0	0
	Novi Sad III	0	0	0
	Ledinci	0	0	0
	Sr. Kamenica	0	0	0
	Petrovaradin	6	9	15
	Kovilj	0	3	3
St. Karlovci	Stari Karlovci	0	4	4
Indija	Čortanovci	4	5	9
	Beška	90	48	138
	Krčedin	65	60	125

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.
	N. Slankamen	399	196	595
	Stari Slankamen	2	2	4
Titel	Gradinovci	0	0	0
	Lok	0	0	0
	Titel	1	0	1
Zrenjanin	Knićanin	0	0	0
	Čenta	0	0	0
St. Pazova	Surduk	0	0	0
	Belegiš	0	84	84
	Stari Banovci	0	0	0
	Novi Banovci	0	27	27
Zemun	Batajnica	0	0	0
	Zemun Polje	0	2	2
	Zemun	0	2	2
Stari Grad	Stari Grad	0	0	0
Palilula	Besni Fok	0	0	0
	Kovilovo	0	0	0
	Borča	0	6	6
	Krnjača	93	92	185
	Ovča	0	0	0
	Palilula	0	0	0
	Višnjica	1	2	3
Pančevo	Pančevo	0	2	2
	Ivanovo	6	6	12
Grocka	Vinča	9	31	40
	Ritopek	6	12	18
	Grocka	3	5	8
	Brestovik	0	1	1
Kovin	Skorenovac	0	2	2
	Kovin	0	2	2
	Gaj	0	4	4
	Dubovac	108	29	137
Smederevo	Ceone	0	16	16
	Udovice	0	2	2
	Smederevo	1	2	3
	Kulič	0	5	5
Požarevac	Dubravica	0	2	2
	Rečica	0	0	0
Kostolac	Ostrovo	0	0	0
	Kostolac-Grad	0	0	0
	Kostolac selo	0	0	0
Bela Crkva	Banat. Palanka I	1252	68	1320
	Kajtasovo	27	3	30

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.
Veliko Gradište	Ram	0	0	0
	Zatonje	0	0	0
	Ostrovo	0	0	0
	Veliko Gradište	0	0	0
	Požezno	0	0	0
Golubac	Vinci	70	32	102
	Usije	0	2	2
	Radoševac	0	0	0
	Golubac	3	11	14
	Brnjica	81	8	89
	Dobra	580	56	636
Majdanpek	Boljetin	0	1	1
	D. Milanovac	0	0	0
	Mosna	0	0	0
	Golubinje	16	2	18
Kladovo	Tekija	8	6	14
	Sip	26	1	27
	Davidovac	0	1	1
	Kladušnica	0	0	0
	Kladovo	0	0	0
	Kostol	0	12	12
	Mala Vrbica	3	19	22
	Velika Vrbica	0	0	0
	Rtkovo	0	0	0
	Korbovo	0	2	2
Negotin	Vajuga	0	0	0
	Milutinovac	0	1	1
	Velesnica	0	3	3
	Ljubičevac	0	10	10
	Grabovica	0	1	1
	Brza Palanka	6	5	11
	Kupuzište	189	9	198
	Slatina	0	2	2
	Mihajlovac	20	21	41
	Dušanovac	8	9	17
Prahovo	1	1	2	
Radujevac	0	0	0	
Bukovče	0	0	0	
Ukupno	119 KO	3120	1037	4157

Tabela 1 prikazuje podatke o broju k.p. i delova k.p. po opštinama i KO, koje se nalaze u koritu Reke Dunav, a u KN upisane su na različite vlasnike, odnosno korisnike.

Iz tabele se vidi da Dunav u Srbiji protiče kroz 28 opština i 119 KO. Ukupan broj k.p. koje se nalaze u rečnom koritu Dunava je 4.157, a Dunav se može prikazati na DKP-u sa 126 k.p. Stanje na terenu (DOF-u) i na DKP-u:

- slaže se za 45 KO;
- za 36 KO ne slaže se od 1 do 5 k.p.
- za 5 KO ne slaže se od 6 do 10 k.p.
- za 21 KO ne slaže se od 11 do 50 k.p.
- za 2 KO ne slaže se od 51 do 100 k.p.
- za 9 KO ne slaže se za preko 100 k.p.

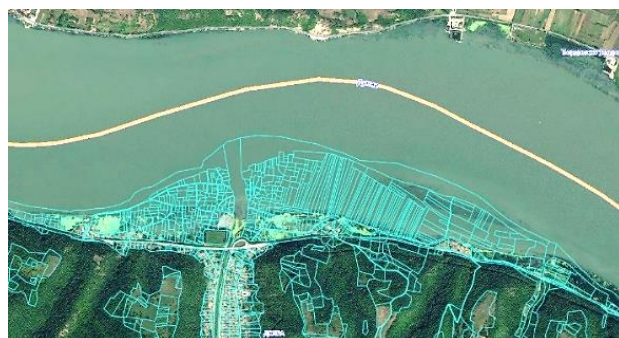
Najveća neslaganja po broju k.p. su u KO: Banatska Palanka I (1320), Dobra (636), Novi Slankamen (595), Kupuzište (198), Krnjača (185), Dubovac (137), Krčedin (128), Beška (125) i Vinci (102), sa ukupno 3.298 k.p. odnosno 79% od ukupnog broja k.p. koje se nalaze u koritu Reke Dunav.

Slika 2 - Reka Dunav na delu KO Novi Slankamen

Izvor podataka za slike 2 do 19 u ovom radu: web sajt Geosrbija [1]

Slika 2 prikazuje deo Dunava u KO Novi Slankamen, opština Indija. Sa slike se vidi da je Dunav meandrirao i da se veliki broj k.p. odnosno delova k.p. nalaze u rečnom koritu.

Slika 3 - Reka Dunav na delu KO Dobra

Slika 3 prikazuje deo Dunava u KO Dobra, opština Golubac. Sa slike se vidi da se veliki broj k.p. odnosno delova k.p. nalaze u rečnom koritu. Veliki broj k.p. u KN upisan je kao državna svojina Republike Srbije,

korisnik privredno društvo „Hidroelektrane Đerdap“ D.O.O.

Slika 4 - Reka Dunav na delu KO Kupuzište

Slika 4 prikazuje deo Dunava u KO Kupuzište, opština Kladovo. Sa slike se vidi da se veliki broj k.p. nalaze u rečnom koritu. Veliki broj k.p. u KN upisan je kao Javna svojina korisnik JP „Elektroprivreda Srbije“.

2.2. Analiza katastarskih parcela Reke Save

Analiza k.p. Reke Save izvršena je po KO počev od KO Jamena (opština Šid) do KO Stari Grad.

Tabela 2. Reka Sava

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.
Šid	Jamena	0	2	2
Bogatić	Crna Bara	0	0	0
	Banovo Polje	0	0	0
S. Mitrovica	Sremska Rača	0	0	0
	Bosut	0	0	0
	Ravnje	25	29	54
	Zasavica	0	7	7
	Martinci	3	10	13
	Lačarak	0	2	2
	Sremska Mitrovica	0	0	0
	Mačvanska Mitrovica	0	0	0
	Salaš Noćajski	0	0	0
	Šašinci	0	0	0
	Jarak	0	3	3
Šabac	Ševarice	0	0	0
	Drenovac	0	0	0
	Mač. Pričinović	0	0	0
	Šabac	0	0	0
	Mišar	0	0	0

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.
	Orašac	0	0	0
	Mrđenovac	0	0	0
	Miokus	0	0	0
Ruma	Hrtkovci	0	3	3
	Platičevo	0	0	0
	Klenak	0	0	0
	Grabovci	0	0	0
Vladimirci	Dragojevac	0	0	0
	Provo	28	3	31
	Novo Selo	0	1	1
	Mesarci	0	0	0
	Beljin	0	0	0
Pećinci	Obrež	0	0	0
	Kupinovo	0	0	0
Obrenovac	Ušće	0	0	0
	Skela	0	0	0
	Krtinska	0	0	0
	Urovci	0	0	0
	Rvati	0	0	0
	Zabrežje	0	16	16
	Barič	0	0	0
	Mala Moštanica	0	0	0
Surčin	Progar	0	98	98
	Boljevci	6	5	11
	Jakovo	0	0	0
	Surčin	0	0	0
Čukarica	Umka	0	0	0
	Ostružnica	0	0	0
	Veliki Makiš	0	0	0
	Čukarica	0	0	0
N. Beograd	Novi Beograd	0	0	0
Sav. Venac	Savski Venac	6	0	6
Stari Grad	Stari Grad	0	0	0
Ukupno	52 KO	68	179	247

Tabela 2 prikazuje podatke o broju k.p. i delova k.p. po opštinama i KO, koje se nalaze koritu Reke Save, a u KN upisane su na različite vlasnike, odnosno korisnike. Iz tabele se vidi da Sava u Srbiji protiče kroz 13 opština i 52 KO.

Ukupan broj k.p. koje se nalaze u rečnom koritu Save je 247, a Sava se može prikazati na DKP-u sa 55 k.p. Stanje na terenu (DOF-u) i na DKP-u:

- slaže se za 39 KO;

- za 5 KO ne slaže se od 1 do 5 k.p.
- za 2 KO ne slaže se od 6 do 10 k.p.
- za 4 KO ne slaže se od 11 do 50 k.p.
- za 2 KO ne slaže se od 51 do 100 k.p.

Slika 5 - Reka Sava na delu KO Ravnje

Slika 5 prikazuje deo Save u KO Ravnje, opština Sremska Mitrovica. Sa slike se vidi da je Sava meandrirala i da se veći broj parcela, odnosno delova parcela nalaze u rečnom koritu.

2.3. Analiza katastarskih parcela Reke Tise

Analiza k.p. Reke Tise izvršena je po KO počev od KO Đala (opština Novi Kneževac) do KO Titel.

Tabela 3. Reka Tisa

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.
N. Kneževac	Đala	0	0	0
	Srpski Krstur	0	0	0
	N. Kneževac	0	0	0
Kanjiza	Martonoš	0	0	0
	Kanjiza	0	0	0
	Adorjan	0	0	0
Senta	Senta	16	24	40
	Batka	0	2	2
	Padej	0	1	1
Čoka	Sanad	6	32	38
	Čoka	0	6	6
	Ostojićevo	0	0	0
Ada	Ada	0	8	8
	Mol	0	0	0
Novi Bečej	N. Miloševo	0	0	0
	Novi Bečej	0	0	0
	Kumane	0	0	0
Bečej	Bač.Petr.Selo	0	0	0
	Bečej	0	1	1
	Bač. Gradište	0	0	0
Srbobran	Nadalj II	0	0	0
Žabalj	Čurug	0	0	0

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.
	Žabalj	0	0	0
Zrenjanin	Taraš	0	10	10
	Taraš I	0	8	8
	Srpski Elemir	14	150	164
	Srpski Aradac	1	62	63
	Slov. Aradac	6	32	38
	Mužlja	0	0	0
	Lukino Selo	0	0	0
	Belo Blato	0	0	0
	Knićanin	0	0	0
Titel	Mošorin	0	0	0
	Titel	0	0	0
Ukupno	34 KO	43	336	379

Tabela 3 prikazuje podatke o broju k.p. i delova k.p. po opštinama i KO, koje se nalaze koritu Reke Tise, a u KN upisane su na različite vlasnike, odnosno korisnike. Iz tabele se vidi da Tisa u Srbiji protiče kroz 11 opština i 34 KO.

Ukupan broj k.p. koje se nalaze u rečnom koritu Tise je 379, a Tisa se može prikazati na DKP-u sa 36 k.p. Stanje na terenu (DOF-u) i na DKP-u:

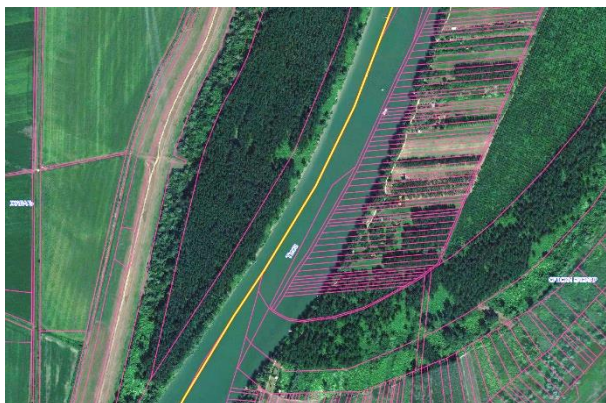
- slaže se za 22 KO;
- za 3 KO ne slaže se od 1 do 5 k.p.
- za 4 KO ne slaže se od 6 do 10 k.p.
- za 3 KO ne slaže se od 11 do 50 k.p.
- za 2 KO ne slaže se od 51 do 100 k.p.
- za 1 KO ne slaže se za preko 100 k.p.

Najveća neslaganja po broju k.p. su u KO Srpski Elemir, sa 164 k.p. odnosno 43% od ukupnog broja k.p. koje se nalaze u koritu Reke Tise.

Slika 6 - Reka Tisa na delu KO Senta i KO Sanad

Slika 6 prikazuje deo Tise između KO Senta, opština Senta i KO Sanad, opština Čoka. Sa slike se vidi da je Tisa meandrirala i da se veći broj k.p., odnosno delova k.p. nalaze u rečnom koritu. Granica KO, odnosno JLS više ne ide sredinom Tise kao što je određena važećim premerom.

Slika 7 - Reka Tisa na delu KO Srpski Elemir

Slika 7 prikazuje deo Tise između KO Srpski Elemir, opština Zrenjanin i KO Žabalj, opština Žabalj. Sa slike se vidi da je Tisa meandrirala i da se veći broj k.p, odnosno delova k.p. iz KO Srpski Elemir nalaze u rečnom koritu.

2.4. Analiza katastarskih parcela Reke Drine

Analiza k.p. Reke Drine izvršena je po KO počev od KO Crna Bara (opština Bogatić) do KO Jagoštica (opština Bajina Bašta).

Tabela 4. Reka Drina

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.
Bogatić	Crna Bara	62	71	133
	Salaš Crnobarski	161	227	388
	Badovinci	177	311	488
Šabac	Prnjavor	0	27	27
Loznica	Novo Selo	9	29	38
	Lešnica	1	27	28
	Jelav	0	48	48
	Šor	4	52	56
	Loznica	39	45	84
	B. Koviljača	61	133	194
Mali Zvornik	Brasina	79	86	165
	Donja Borina	2	12	14
	Radalj	0	0	0
	Mali Zvornik	0	5	5
	Sakar	63	22	85
	Budišić	37	101	138
	Čitluk	96	40	136
	Culine	71	101	172
	Velika Reka	6	27	33
Ljubovija	Crnča	17	6	23
	Selanac	0	0	0
	Uzovnica	0	0	0

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.
	Gračanica	0	0	0
	Lonjin	0	10	10
	Čitluk	4	11	15
	Donja Bukovica	29	45	74
	Gor. Bukovica	0	12	12
	Drlače	0	0	0
	Donje Košlje I	0	0	0
B. Bašta	Strmovo	0	0	0
	Okletac	0	0	0
	Gvozdac	0	0	0
	Ovčinja	0	0	0
	Svojdruk	0	0	0
	Crvica	0	0	0
	Višesava	0	0	0
	Bajina Bašta	0	0	0
	Lug	0	0	0
	Rača	0	0	0
	Zaugline	0	0	0
	Beserovina	0	0	0
	Perućac	0	0	0
	Rastište	6	1	7
	Jagoštica	1	5	6
Ukupno	44 KO	925	1454	2379

Tabela 4 prikazuje podatke o broju k.p. i delova k.p. po opštinama i KO, koje se nalaze koritu Reke Drine, a u KN upisane su na različite vlasnike, odnosno korisnike. Iz tabele se vidi da Drina u Srbiji protiče kroz 6 opština i 44 KO. Ukupan broj k.p. koje se nalaze u rečnom koritu Drine je 2379, a Drina se može prikazati na DKP-u sa 51 k.p. Stanje na terenu (DOF-u) i na DKP-u:

- slaže se za 19 KO;
- za 1 KO ne slaže se od 1 do 5 k.p.
- za 3 KO ne slaže se od 6 do 10 k.p.
- za 9 KO ne slaže se od 11 do 50 k.p.
- za 4 KO ne slaže se od 51 do 100 k.p.
- za 8 KO ne slaže se za preko 100 k.p.

Najveća neslaganja po broju k.p. su u KO: Badovinci (488), Salaš Crnobarski (388), Banja Koviljača (194), Culine (172), Brasina (165), Budišić (138) Čitluk (136) i Crna Bara (133), sa ukupno 1.814 k.p., odnosno 76% od ukupnog broja k.p. koje se nalaze u koritu Reke Drine.

Najmanja neslaganja su u opštinama Bajina Bašta i Ljubovija, a najveća u opštini Bogatić gde se Drina uliva u Savu.

Slika 8 - Reka Drina na delu KO Salaš Crnobarski

Slika 8 prikazuje deo Reke Drine u KO Salaš Crnobarski, opština Bogatić. Sa slike se vidi da je Reka Drina meandrirala i da se veći broj k.p., odnosno delova k.p. nalaze u rečnom koritu. Sa slike se takođe vidi da postoje velike površine napuštenog rečnog korita.

2.5. Analiza katastarskih parcela reke Velike Morave

Analiza k.p. Reke Velika Morava izvršena je po KO počev od KO Kulič (opština Smederevo) do KO Stalać (opština Čičevac).

Tabela 5. Reka Velika Morava

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.	
Smederevo	Kulič	45	14	59	
	Šalinac	8	0	8	
	Lipe I	0	0	0	
	Vranovo	77	33	110	
	Skobalj	138	35	173	
	Osipaonica	223	91	314	
	Lugavčina	5	12	17	
	Požarevac	Dubravica	0	0	0
		Batovac	1	0	1
		Brežane	186	52	238
Dragovac		0	0	0	
Požarevac		6	6	12	
Vel. Plana	Lučica	1	2	3	
	Poljana	122	243	365	
	Lozovik	364	599	963	
	Miloševac	130	343	473	
	Trnovče	103	133	236	
	Krnjevo	61	95	156	
	Veliko Orašje	65	79	144	
	Velika Plana II	3	19	22	
	Donja Livadica	333	12	345	
	Staro Selo	86	189	275	
Žabari	Novo Selo II	0	0	0	
	Novo Selo I	10	26	36	
	Markovac	304	88	392	
	Vlaški Do	92	76	168	
	Aleksandrov.	54	161	215	
	Oreovica	212	128	340	

Opština/ JLS	Katastarska opština	Broj celih k.p.	Broj delova k.p.	Ukupan broj k.p.	
	Simićevo	46	107	153	
	Porodin	7	3	10	
Svilajnac	Kušiljevo	15	22	37	
	Svilajnac	37	75	112	
	Dublje	0	0	0	
	Crkvenac	167	290	457	
	Gložane	94	180	274	
	Radošin	0	0	0	
	Vojska	89	86	175	
	Lapovo	Lapovo	225	164	389
	Batočina	Brzan	38	75	113
	Jagodina	Miloševo	49	111	160
Bagrdan Selo		2	1	3	
Lanište		32	52	84	
Rajkinac		75	43	118	
Duboka		16	9	25	
Mali Popović		0	0	0	
Kočino Selo		20	12	32	
Ribare		72	22	94	
Glogovac		0	0	0	
Ratkovo		0	2	2	
Čuprija	Končarevo	63	43	106	
	Kušar	155	87	242	
	Vlaška	83	39	122	
	Supska	0	0	0	
	Mijatovac	28	35	63	
	Čuprija vangrad	20	37	57	
	Ostrikovac	9	23	32	
	Jovac	0	0	0	
	Paraćin	Sinji Vir	89	15	104
		Trešnjevica	28	55	83
Paraćin		15	31	46	
Šavac		20	79	99	
Raševica		48	56	104	
Čepure		20	82	102	
Potočac		81	125	206	
Donje Vidovo		310	217	527	
Svojnovo		89	205	294	
Gornje Vidovo I		88	31	119	
Varvarin	Sikirica	0	5	5	
	Obrež	1	33	34	
	Gornji Katun	49	49	98	
	Donji Katun	10	5	15	
	Varvarin Varoš	0	0	0	
Čičevac	Varvarin Selo	82	72	154	
	Čičevac	21	28	49	
	Stalać	0	1	1	
Ukupno	75 KO	4922	5043	9965	

Tabela 5 prikazuje podatke o broju k.p. i delova k.p. po opštinama i KO, koje se nalaze u koritu Reke Velike Morave, a u KN upisane su na različite vlasnike, odnosno korisnike. Iz tabele se vidi da Velika Morava protiče kroz 12 opština i 75 KO.

Ukupan broj k.p. koje se nalaze u rečnom koritu Velike morave 9965, a Velika Morava se može prikazati na DKP-u sa 124 k.p. Stanje na terenu (DOF-u) i na DKP-u:

- slaže se za 11 KO;
- za 6 KO ne slaže se od 1 do 5 k.p.
- za 2 KO ne slaže se od 6 do 10 k.p.
- za 12 KO ne slaže se od 11 do 50 k.p.
- za 8 KO ne slaže se od 51 do 100 k.p.
- za 36 KO ne slaže se za preko 100 k.p.

Najveća neslaganja po broju k.p. su u KO: Lozovik (963), Donje Vidovo (527), Miloševac (473), Crkvenac (457), Markovac (392), Lapovo (389), Poljana (365) Donja Livadica (345), Oreovica (340), Osipao-nica (314), Staro selo (275), Gložane (274), sa ukupno 8938 k.p., odnosno 90% od ukupnog broja k.p. koje se nalaze u koritu Reke Velike Morave.

Slika 9 - Reka Velika Morava između KO Trnovče i KO Oreovica

Slika 9 prikazuje deo Velike Morave između KO Trnovče, opština Velika Plana i KO Oreovica, opština Žabari. Sa slike se vidi da je reka Velika Morava meandrirala i da se veći broj k.p., odnosno delova k.p. nalaze u rečnom koritu. Sa slike se takođe vidi da postoje velike površine napuštenog rečnog korita.

Granica KO, odnosno JLS više ne ide sredinom Reke Velike Morave kao što je određena važećim premerom.

Slika 10 - Reka Velika Morava između KO Lozovik, KO Vlaški Do i KO Aleksandrovac

Slika 10 prikazuje deo Velike Morave između KO Lozovik, opština Velika Plana, KO Vlaški Do i KO Aleksandrovac, opština Žabari. Sa slike se vidi da je Reka Velika Morava meandrirala i da se veći broj k.p., odnosno delova k.p. nalaze u rečnom koritu.

Sa slike se takođe vidi da postoje velike površine napuštenog rečnog korita. Granica KO, odnosno JLS više ne ide sredinom reke Velike Morave kao što je određena važećim premerom.

2.6. Analiza katastarskih parcela reka u Srbiji - zbirni prikaz

Na osnovu izvršenih analiza k.p. reka: Dunav, Sava, Tisa, Drina i Velika Morava prikazanih u tabelama 1-5 u tabelama 6 i 7 dat je zbirni prikaz podataka za navedene reke.

Tabela 6. Pet najvećih reka u Republici Srbiji zbirni prikaz I deo

Reka	Broj opština	Broj KO	Ukup. broj celih k.p.	Ukup. broj delova k.p.	Ukup. broj k.p.
Dunav	28	119	3120	1037	4157
Sava	13	52	68	179	247
Tisa	11	34	43	336	379
Drina	6	44	925	1454	2379
Velika Morava	12	75	4922	5043	9965
Ukupno	70	324	9078	8049	17127

Tabela 7. Pet najvećih reka u Republici Srbiji zbirni prikaz II deo

Reka	Broj KO sa kp=0	Broj KO sa 1≤kp≤5	Broj KO sa 6≤kp≤10	Broj KO sa 11≤kp≤50	Broj KO sa 51≤kp≤100	Broj KO sa kp>100
Dunav	45	36	6	21	2	9
Sava	39	5	2	4	2	0
Tisa	22	3	4	3	2	0
Drina	19	1	3	9	4	8
Velika Morava	11	6	2	12	8	36
Ukupno	136 42%	51 16%	16 5%	49 15%	18 6%	53 16%

Iz tabela 6 i 7 se vidi da:

- navedene reke u Srbiji protiču kroz 70 opština i 324 KO;
- ukupan broj k.p. koje se nalaze u rečnim koritima Dunava, Save, Tise, Drine i Velike Morave je 9078 celih k.p. i 8049 delova k.p., odnosno ukupno 17127 k.p., a iste se mogu prikazati na DKP-u sa 392 k.p.

- Stanje na terenu (DOF-u) i na DKP-u: slaže se za 136 KO (42%), za 51 KO (16%) ne slaže se od 1 do 5 k.p., za 16 KO (5%) ne slaže se od 6 do 10 k.p., za 49 KO (15%) ne slaže se od 11 do 50 k.p., za 18 KO (6%) ne slaže se od 51 do 100 k.p. i za 53 KO (16%) ne slaže se za preko 100 k.p;
- 53 KO, odnosno 16% od ukupnog broja KO ne slaže se za 14366 k.p. i delova k.p. odnosno 84% od ukupnog broja k.p;
- Stanje na terenu (DOF-u) i na DKP-u najbolje se slaže za Reku Savu (5 k.p. po KO) i Tisu (11 k.p. po KO), a najgore za Reku Veliku Moravu (133 kp. po KO) i Drinu (54 k.p. po KO).

3. SPECIFIČNI SLUČAJEVI POJEDINIH PRIKAZA REKA NA KATASTARSKIM PLANOVIMA

U ovom poglavlju analizirane su specifične situacije prikaza reka na DKP-u.

Slika 11 - Reka Dunav na delu KO Ritopek, KO Vinča i KO Ivanovo

Slika 11, opština Grocka i KO Ivanovo, grad Pančevo. Sa slike se vidi da su, za izgradnju mosta preko Dunava: k.p. br. 3421 KO Ritopek, k.p. 2748 KO Vinča, k.p. 3770 i 2647/8 KO Ivanovo, suprotno važećim propisima, podeljena na po 5 k.p.

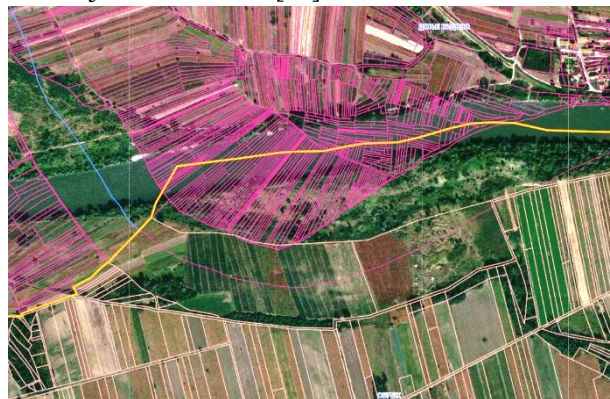
Za izgradnju mosta preko Save k.p. br. 2848 KO Progar podeljena je na 3 k.p., a u susednoj KO Urovci ne. Za izgradnju mosta preko Save k.p. br. 4944 KO Boljevac podeljena je na 3 k.p., a u susednoj KO Obrenovac ne.

Slika 12 - Reka Sava na delu KO Savski Venac i KO Novi Beograd

Slika 12 prikazuje deo Save između KO Savski Venac i KO Novi Beograd. Sa slike se vidi da je na DKP-u u KO Novi Beograd Sava dobro prikazana, a da je u opštini Savski Venac Reka Sava podeljena na šest k.p. zbog izgradnje mostova (k.p. 3292/14, 3292/15, 3292/16 ...).

Problem prikazivanja mostova u katastru nepokretnosti se može rešiti upisom mostova u katastar infrastrukture u skladu sa Zakonom o postupku upisa u katastar nepokretnosti i katastar infrastrukture [5] ili uvođenjem 3D katastra [11].

Slika 13 - Reka Velika Morava - granica između opštine Paraćin i opštine Varvarin

Slika 13 prikazuje reku Veliku Moravu i granicu između KO Donje Vidovo i KO Obrež, odnosno granicu opštine Paraćin i Varvarin. Navedena granica u KO Obrež određena je u postupku komasacionog premera 1982. godine (snimljena sredina Reke Velike Morave 1982. godine), a u KO Donje Vidovo navedena granica je određena u postupku prvobitnog premera. U DKP-u postoje veći preklopi i rascepi između navedenih granica. Navedeni problem može se rešiti u postupku komasacije KO Donje Vidovo.

4. ANALIZA GRANICA NA ZBOG POMERANJA REČNOG KORITA

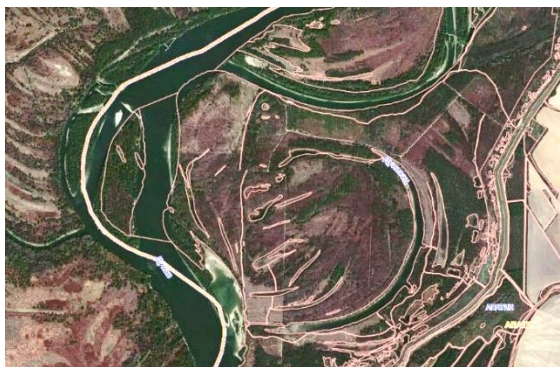
U ovom poglavlju izvršena je analiza državne granice, granica jedinica lokalnih samouprava i granica katastarskih opština zbog pomeranja rečnog korita Dunava, Save, Tise, Drine i Velike Morave.

4.1. Analiza državne granice zbog pomeranja rečnog korita

Analiza državne granice zbog pomeranja rečnog korita izvršena je za Dunav, Savu i Drinu. Deo državne granice Srbije i Mađarske ide sredinom Reke Tise (Opština Novi Kneževac, KO Đala i KO Srpski Krstur). Reka Velika Morava ne izlazi na državnu granicu.

Slika 14 prikazuje deo Dunava u KO Apatin. Sa slike se vidi da je Dunav meandrirao tako da državna granica između Republike Srbije i Republike Hrvatske

u jednom delu Republika Hrvatska ne izlazi na Dunav, a u drugom delu Republika Srbija ne izlazi na Dunav.

Slika 14 - Reka Dunav na delu KO Apatin, opština Apatin

U postupku prvobitnog premera, kada je državna granica išla rekom, u većini slučajeva, državna granica je bila sredina reke. Vremenom, na pojedinim delovima reke su promenile rečno korito, a državna granica je ostala na istom mestu pa se sada često dešava da državna granica više nije sredina reke već je udaljena od obale reke tako da reka protiče kroz jednu ili drugu državu.

Analizom reke Dunav utvrđeno je da je Dunav meandrirao tako da deo državne granice:

- između Republike Srbije i Republike Hrvatske u delu KO Apatin i KO Sonta Republika Hrvatska ne izlazi na Dunav, a u delu KO Apatin Republika Srbija ne izlazi na Dunav (slika 14);
- između Republike Srbije i Republike Rumunije u delu KO Brnjica (opština Golubac) Republika Rumunija ne izlazi na Dunav, a u delu KO Tekija (opština Kladovo) Republika Srbija ne izlazi na Dunav.

Analizom reke Save utvrđeno je da je Sava meandrirala tako da državna granica između Republike Srbije i Republike Bosne i Hercegovine u delu KO Sremska Rača Republika Bosna i Hercegovina ne izlazi na Savu.

Slika 15 - Reka Drina - državna granica između Republike Srbije i Republike Bosne i Hercegovine

Slika 15 prikazuje deo reke Drine u KO Banja Koviljača - državna granica između Republike Srbije i Republike Bosne i Hercegovine. Sa slike se vidi da je Drina meandrirala tako da navedena državna granica u jednom delu Republika Bosna i Hercegovina ne izlazi na Drinu, a u drugom delu Republika Srbija ne izlazi na Drinu.

Analizom reke Drine utvrđeno je da je Drina meandrirala tako da državna granica između Republike Srbije i Republike Bosne i Hercegovine:

- u delu KO: Crna bara, Salaš Crnobarski, Lešnica, Jelav, Šor, Loznica, Banja Koviljača, Brasna, Lonjin, Čitluk i Donja Bukovica ne izlazi na Drinu;
- u delu KO: Salaš Crnobarski, Badovinci, Lešnica, Jelav, Šor, Loznica, Banja Koviljača, Brasna, Donja Borina, Čitluk, Donje Košlje I, Ovcina, Svojudrug i Crvica ne izlazi na Drinu (slika 15)

4.2. Analiza granica JLS zbog pomeranja rečnih korita

Analiza prikaza granice jedinica lokalnih samouprava zbog pomeranja rečnog korita izvršena je za Dunav, Savu, Tisu i Veliku Moravu. Državna granica između Republike Srbije i Republike Bosne i Hercegovine većim delom ide sredinom Reke Drine. Određivanjem navedene državne granice određiće se ujedno i granica JLS.

Analizom Reke Dunav utvrđeno je da je Dunav meandrirao tako da granice JLS između: Titela (KO Lok i Titel) i Indije (KO Novi Slankamen i Stari Slankamen); Palilule (KO Besni Fok) i Stare Pazove (KO Belegiš); Palilule (KO Kovilovo) i Zemuna (KO Batajnica); Palilule (KO Veliko Selo) i Pančeva umesto da idu sredinom Dunava, u jednom delu izlaze izvan rečnog korita.

Analizom reke Save utvrđeno je da je Sava meandrirala tako da granice JLS između: Sremske Mitrovice (KO Jarak) i Šapca (KO Drenovac); Šapca (KO Drenovac) i Rume (KO Platičevo); Pećinaca (KO Obrež) i Vladimirovca (KO Provo) umesto da idu sredinom Save, u jednom delu izlaze izvan rečnog korita.

Analizom reke Tise utvrđeno je da je Tisa meandrirala tako da granice JLS između: Čoke (KO Sanad) i Sente (slika 6), Novi Bečej (KO Bačko Petrovo Selo) i Bečej; Žablja (KO Čurug) i Titela (KO Kumane) umesto da idu sredinom Tise, u jednom delu izlaze izvan rečnog korita.

Analizom reke Velike Morave utvrđeno je da je Velika Morava meandrirala tako da granice JLS između: Smedereva i Požarevca; Velike Plane, Požarevca i Žabara (slika 16); Svilajнца, Velike Plane i Lapova; Batočine i Svilajнца; Jagodine i Svilajнца; Jagodine i Čuprije; Varvarina i Čičevca umesto da idu

sredinom Velike Morave, na više mesta izlaze izvan rečnog korita i do nekoliko stotina metara.

Slika 16 - Reka Velika Morava - granica JLS između Velike Plane, Požarevca i Žabara

U postupku prvobitnog premera, kada je granica JLS išla rekom, u većini slučajeva, granica JLS je bila sredina reke. Vremenom reke su na pojedinim delovima promenile rečno korito, a granica JLS je ostala na istom mestu pa se često dešava da sada granica JLS više nije sredina reke već je i udaljena od obale reke pa reka protiče kroz jednu ili drugu JLS.

Promena granice JLS vrši se u skladu sa čl. 43. Zakona o državnom premeru i katastru [7] i u skladu sa članom 188 stav 3 Ustava Republike Srbije [8].

4.3. Analiza granica KO zbog pomeranja rečnih korita

Analiza granica KO zbog pomeranja rečnih korita izvršena je za reke: Dunav, Savu, Tisu i Veliku Moravu. Državna granica između Republike Srbije i Republike Bosne i Hercegovine većim delom ide sredinom Reke Drine. Određivanjem navedene državne granice određuje se ujedno i granica KO.

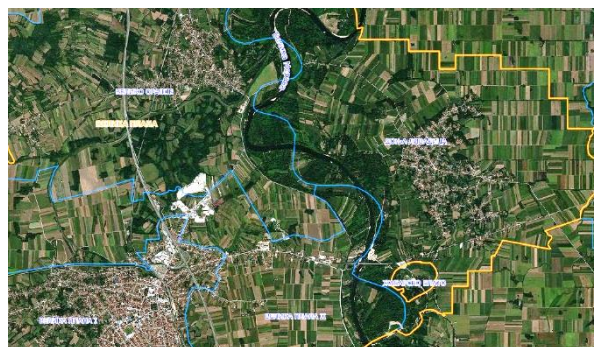
Analizom reke Dunav utvrđeno je da je Dunav meandrirao tako da granica KO između KO Kovilj i Petrovaradin umesto da ide sredinom Dunava u jednom delu izlazi izvan rečnog korita.

Analizom reke Save utvrđeno je da je Sava meandrirala tako da granica KO između KO: Ravnje i Bosut; Ravnje i Martinci i umesto da granica ide sredinom Save u jednom delu izlazi van rečnog korita.

Analizom reke Tise utvrđeno je da Tisa nije značajnije meandrirala odnosno granice KO idu sredinom Tise.

Analizom reke Velike Morave utvrđeno je da je Velika Morava meandrirala tako da granica KO između KO: Kulič i Šalinac; Skobalj i Osipaonica; Vlaški Do i Aleksandrovac; Krnjevo, Veliko Orašje, Donja Livadica i Velika Plana II (slika 17); Lanište i Rajkinac; Duboka i Lanište; Kočino selo i Mali Popović; Glogovac i Ribare; Čuprija (van grad), Mija-

tovac i Ostrikovac; Čuprija grad i Čuprija (van grad); Sinji Vir i Trešnjevica; Raševica i Šavac; Raševica i Čepure; Potočac i Čepure; Potočac, Svojnovo i Donje Vidovo; Gornji Katun i Donji Katun i umesto da granica ide sredinom Velike Morave u dosta slučajeva zlazi van rečnog korita.

Slika 17 - Reka Velika Morava - granica između KO Veliko Orašje, Donja Livadica i Velika Plana II

U postupku prvobitnog premera, kada je granica KO išla rekom, u većini slučajeva, granica KO je bila sredina reke. Vremenom reke su na pojedinim delovima promenile rečno korito, a granica KO je ostala na istom mestu pa se često dešava da sada granica KO više nije sredina reke već je i udaljena od obale reke pa reka protiče kroz jednu ili drugu KO.

Promena granice JLS vrši se u skladu sa čl. 43. Zakona o državnom premeru i katastru [7]. Procedura za promenu granice političke opštine u okviru istog grada ista je kao i za granicu KO jer se gradska politička opština nalazi u okviru iste JLS.

5. REZULTATI ANALIZE

Na osnovu izvršene analize za reke: Dunav, Sava, Tisa, Drina i Velika Morava konstatovano je sledeće:

- Navedene reke u Srbiji protiču kroz 70 opština i 324 KO, odnosno kroz 64 opština i 318 KO imajući u vidu da se: u Dunav uliva: Sava u opštini Stari Grad KO Stari Grad; Tisa u opštini Titel KO Titel i opštini Zrenjanin KO Knićanin; Velika Morava u opštini Smederevo KO Kulič i opštini Požarevac KO Dubravica; u Savu uliva Drina u opštini Bogatić KO Crna Bara.
- Ukupan broj k.p. upisanih u KN koje se nalaze u rečnim koritima Dunava, Save, Tise, Drine i Velike Morave je 17127 k.p, a iste se mogu prikazati na DKP-u sa 392 k.p.
- Stanje na terenu (DOF-u) i na DKP-u: slaže se za 136 KO (42%), za 51 KO (16%) ne slaže se od 1 do 5 k.p., za 16 KO (5%) ne slaže se od 6 do 10 k.p., za 49 KO (15%) ne slaže se od 11 do 50 k.p, za 18 KO (6%) ne slaže se od 51 do 100 k.p. i za 53 KO (16%) ne slaže se za preko 100 k.p.

- Za 53 KO stanje na terenu i na DKP-u ne slaže se za 14366 k.p, odnosno 84% od ukupnog broja k.p.
- Stanje na terenu (DOF-u) i na DKP-u najbolje se slaže za Reku Savu (u proseku 5 k.p. po KO) i Tisu (11 k.p. po KO), a najgore za Reku Veliku Moravu (133 k.p. po KO) i Drinu (54 k.p. po KO).
- U različitim KO za istu reku za imaoca prava na k.p. koja pripada reci u KN upisano je: Javno vodoprivredno preduzeće „Srbijavode“, pravo korišćenja, Republika Srbija, državna RS, svojina; Republika Srbija, Javna svojina, svojina; JVP „Srbijavode“, pravo korišćenja, Republika Sbjija, državna RS, svojina; JVP „Srbijavode“ sa PO, pravo korišćenja, Republika Sbjija, državna RS, svojina; Republika Sbjija, Javna svojina, svojina.
- U različitim KO za istu reku za imaoca prava na parceli koje pripada reci u KN upisano je: Javno vodoprivredno preduzeće „Vode Vojvodine“, JVP Vode Vojvodine, J.V.P. „Vode Vojvodine“, Republika Sbjija, Državna RS, svojina; Vodoprivredno društveno preduzeće „Gornjibanat“ sa P.O. ili Javno preduzeće „Vojvodinašume“, JP „Vojvodina šume“ ili je upisano samo Republika Srbija, javna svojina, svojina.
- Za veliki broj k.p. nije unet matični broj nosioca prava u skladu sa Zakonom o postupku upisa u katastar nepokretnosti i katastar infrastrukture [5] i Pravilnikom o katastarskom premeru i katastru nepokretnosti [9].
- Na pojedinim delovima reka državna granica koja je išla sredinom reke, zbog meandriranja reke, nalazi se izvan rečnog korita i to za: Dunav (4 KO), Savu (1 KO) i Drinu (17 KO);
- Granica JLS koja je išla sredinom reke, zbog meandriranja reke, nalazi se izvan rečnog korita i to za: Dunav (4), Savu (3), Tisu (5) i Veliku Moravu (9).
- Granica KO koja je išla sredinom reke, zbog meandriranja reke, nalazi se izvan rečnog korita i to za: Dunav (1), Savu (2) i Veliku Moravu (20).
- Na pojedinim delovima reka (Dunav i Sava) u postupku izgradnje mosta preko istih, k.p. reke pocepane su na više k.p, odnosno nisu ispoštovana pravila formiranja i numeracije k.p. u skladu sa Pravilnikom o katastarskom premeru, obnovi katastra i geodetskim radovima u održavanju KN [10].
- Veliki broj k.p. u rečnom koritu u KN upisan je kao poljoprivredno, šumsko ili građevinsko zemljište.
- Pravno (KN i DKP) i faktičko stanje (DOF) najbolje se slaže za k.p. koje pripadaju reci za KO u kojima je izvršeno uređenje poljoprivrednog zemljišta u postupku komasacije (npr. reka Tisa

KO: Ada, Mol, Novi Bečej, Novo Miloševo, Kumane, ...).

6. ZAKLJUČAK

Na osnovu izvršene analize konstatovano je da stanje upisa u KN k.p. koje se nalaze u rečnom koritu navedenih reka nije na zadovoljavajućem nivou.

Izvršenom analizom uočene su dve vrste problema. Prva se odnosi na k.p. koje se nalaze u koritu reke ali su usitnjene, sa nerešenim imovinsko pravnim odnosima (vršena je eksproprijacija, ali postupak eksproprijacije nije završen, odnosno nije proveden u KN). Primer ovakvih k.p. prikazan je na slici 3, k.p. koje se nalaze u koritu Dunava u KO Dobra, opština Golubac.

Druga se odnosi na situaciju gde je reka meandrirala, odnosno promenila svoj tok tako da se rečno korito nalazi na k.p. koje su u KN upisane na pravna ili fizička lica.

Prva vrsta problema može se rešiti na sledeći način:

- Za svaku k.p. koja se nalazi u rečnom koritu, a nije upisana u KN kao javna svojina korisnik „Srbijavode“ ili „Vojvodinavode“ treba da proveri na koga je upisana i da li postoje isprave podobne za upis javne svojine (izvršena eksproprijacija, ali iz nekog razloga nije provedena u KN) i ako postoje treba podneti zahtev nadležnoj službi za KN za provođenje promena u KN, a ako ne postoje potrebno je pokrenuti proceduru za njihovo pribavljanje.
- Korisnici k.p. reka „Srbijavode“ i „Vojvodinavode“ treba da sagledaju obim i dinamiku radova, da obezbede potrebna finansijska sredstva, da preduzmu mere iz svoje nadležnosti kako bi za svaku k.p. koja pripada reci, a nije upisana u KN kao javna svojina u KN unificirano bile upisane kao javna svojina sa upisanim korisnikom i matičnim brojem.
- Korisnici k.p. reka treba da sagledaju da li imaju sopstvenih kapaciteta ili treba da angažuju jednu ili više geodetskih organizacija koje bi, u njihovo ime prikupile potrebnu dokumentaciju, obavljale potrebne terenske radove i podnosile zahteve RGZ-u za provođenje promena u KN.

Druga vrsta problema može se rešiti na sledeći način:

- Uređenje zemljišta u postupku komasacije. Najbolji način za formiranje k.p. reka i rešavanje imovinsko-pravnih odnosa je uređenje zemljišta u postupku komasacije. Međutim, kako je broj KO na kojima bi trebalo sprovesti postupak komasacije veoma velik i kako je potrebno obezbediti značajna finansijska sredstva realno je očekivati

da će se komasacija sprovesti na manjem broju KO.

- Komasaacija u postupku regulacije reka. Komasaacija se može sprovesti i na manjem delu KO kada se uređenjem vodotoka vrši dalje usitnjavanje k.p. Prednost ovakve komasaacije ogleda se u tome što zahvata k.p. u određenom pojasu reke, obuhvata znatno manju površinu od komasaacije vangrađevinskog reona KO, a samim tim i troškovi komasaacije su znatno manji, a nedostatak je niz ograničenja u projektovanju putne mreže i formiranja tabli pravilnog oblika, kao i mogućnost pristupa parcelama sa obe strane. Primer ovakve komasaacije je komasaacija koja je izvršena na području 5 KO u opštini Mladenovac i Arandjelovac 1995. godine u postupku regulacije dela Reke Milatovice.
- Eksproprijacija za potrebe regulacije reke. U postupku eksproprijacije obezbeđuje se zemljište za potrebe regulacije reke, formira se optimalan broj k.p. u okviru KO i rešavaju se imovinsko pravni odnosi, ali se vrši usitnjavanje k.p. presečenih granicom eksproprijacije.
- U postupku komasaacije i eksproprijacije, osim obezbeđenja zemljišta za k.p. reka, formiranja optimalnog broja k.p. reke u okviru KO i rešavanja imovinsko-pravnih odnosa u postupku komasaacije, izvršila bi se i promena granice JLS, odnosno KO u skladu sa novoformiranim k.p. reke.
- Odredbama čl. 12. Zakona o vodama [6] regulisano je da Republika Srbija ima pravo preče kupovine vodnog zemljišta.

Problem prikazivanja mostova u katastru nepokretnosti se može rešiti upisom mostova u katastar infrastrukture ili uvođenjem 3D katastra.

Smanjenjem broja k.p. smanjili bi se i troškovi Republičkog geodetskog zavoda za održavanje KN, kao i troškovi nosioca prava korišćenja reka.

LITERATURA

- [1] Republički geodetski zavod, *Web sajt Geosrbija*, Beograd, <https://a3.geosrbija.rs>
- [2] Zakon o zaštiti podataka o ličnosti ("Službeni glasnik RS", broj 87/2018)
- [3] Republički geodetski zavod, *Web sajt knweb*, <https://www.rgz.gov.rs/usluge/ekatastar/ekatastar-javni-pristup>
- [4] Zakon o javnoj svojini *Sl. glasnik RS*, br. 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 - dr. zakon, 108/2016, 113/2017, 95/2018 i 153/2020
- [5] Zakon o postupku upisa u katastar nepokretnosti i katastar infrastrukture *Sl. glasnik RS*, br. 41/2018, 95/2018, 31/2019, 15/2020 i 92/2023)
- [6] Zakon o vodama *Sl. glasnik RS*, br. 30/2010, 101/2016, 95/2018 -dr.zakon
- [7] Zakon o državnom premeru i katastru *Sl. glasnik RS*, br. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/2015 - US, 96/2015, 47/2017 autentično tumačenje, 113/2017 dr. zakon, 27/2018 dr. zakon, 41/2018 dr. zakon, 9/2020 dr. zakon
- [8] Ustav Republike Srbije *Sl. glasnik RS*, br. 98/2006
- [9] Pravilnik o katastarskom premeru i KN *Sl. glasnik RS*, br. 7/2016, 88/2016, 7/2019 dr. pravilnik
- [10] Pravilnik o katastarskom premeru, obnovi katastra i geodetskim radovima u održavanju KN *Sl. glasnik RS*, br. 7/2019, 26/2020, 122/2020 dr. pravilnik)
- [11] Nenad M. Višnjevac: Doktorska disertacija, Pazvoj modela podataka 3D katastra nepokretnosti, Građevinski fakultet, Beograd, 2019. godine.

SUMMARY

DATA ANALYSIS FOR CADASTRAL PARCELS OF RIVERS REGISTERED WITHIN THE REAL ESTATE CADASTRE IN REPUBLIC SERBIA

Data analysis for cadastral parcels (CPs) that are registered within the Real Estate Cadastre (REC) for the rivers in Republic of Serbia: Danube, Sava, Tisa, Drina, and Great Moravais presented in the paper. The analysis has been carried out based on data publicly available on web site GeoSrbija and KnWeb – public access. For all of the mentioned rivers, the analysis of current number of CPs that are located in the riverbeds was done according to cadastral municipalities (CMs), as well as the analysis of the state border, local government unit (LGU) boundaries and cadastral municipality boundaries because of river beds movement.

Special attention has been dedicated to standardization of registration of ownership rights on CPs registered within the REC that are located within existing riverbeds, as well as to problems that are occurring within the procedures of REC maintenance. A proposal for solving these problems is given also.

Key Words: *Cadastral parcel, rivers in Serbia, Real Estate Cadastre, Digital Cadastral Map, digital orthophoto*